

# SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet“ közlönye.

## Szerkesztői szállás:

Kazinczy-utca 808. sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

## Kiadó-hivatal:

A főtanoda könyvnyomdája, hova az előfizetési penzek és reclamatiók küldendők.

**Hirdetési díj:** Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

**Hirdetéseket elfogad:** helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, (Erzsébet tér, 9. sz.) Bécsben Haasenstein és Vogler (Neu-Markt 14. sz.)

## Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész iven.

## ELŐFIZETÉSI ÁR:

Félévre . . . . . 3 frt.  
Negyedévre . . . . . 1 „ 50 kr.

## Előfizetési fölhívás

**„Székely Hirlap“**  
Politikai, társadalmi- és a maros-vásárhelyi „Jogász-Egylet“ közlönyének  
VI-ik évfolyamára.

**Előfizetési díj: Egész évre 6 frt. Fél évre: 3 frt. Évnegyedre: 1 frt 50 kr. o. é.**

Az előfizetési díj, legezdszerűbben postai utalványnyal, a „Székely Hirlap“ kiadó hivatalának Maros-Vásárhelyre, küldendő.

## Maros-Vásárhely, febr. 24-én.

A jogban csak a békének s rendnek képét szoktuk keresni, — úgy mint a tulajdonban az élvezetét, — de így ítélve a felszínen maradtunk; — hatoljunk be mélyebbre, ott látjuk a küzdelmet, a munkát.

Savigny a jogot, mint a nyelvet a nemzeti meggyőződésen alapuló békés fejlődés gyümölcsének nevezi; nem elvont igazságok a jogszabványok: melyek ha egyszer gyökeret vernek a népeletben, ezer meg ezer érdek fűződik hozzájuk, rájuk mint megannyi jegecedési pontra támaszkodva. Minden új igazság már most, mely a jogrendszerben kifejezésre jutni törekszik, egy halmaz érdekbe nyul, be (s csak hosszú küzdelmek árán,) melyek megatalkodott ellentállásra készkülnék, úgy, hogy valamint az anya csak fájdalomak közt szüli gyermekét, így kinos tusák után nyer létet a nemzetek joga, de meg is szilárdul e tűzpróbában.

Küzdelmek tárgyát képezi a jog az egyesek magánviszonyaiban is, a jogsértés nagyobbára vagyunk megátadása, — annál makacsabb tehát az ellentállás a sértett részéről, minél nagyobb faktort képezett vagyonában személyes fáradsága; a történet s a mindennapi élet e téren az ellentéteknek legváltozatos képe. De a vagyoni érdek magában nem elégséges a keserű tusáknak magyarázatára, melyeket jogsértések oly gyakran idéznek elő, ha egy 10 ft értékű tárgyat elvesztettem az erdőben, bizonyosan nem fogok 20 frtot annak felkutatására költeni, s mégis a legkisebb megütközés nélkül mindennap tapasztaljuk, hogy a jogában sértett fél a legnagyobb áldozatokra kész, nincs nyugta, míg a sérelem nem orvosoltatott.

E talányszerű jelenség magyarázata igen egyszerű: az ember jogával azonosodik, az utóbbi kört képez, melynek középpontja ő, annak alanya. Minden csapás, mely annak valamely pontjára méretik, végig fut a többi tagokon s fájdalmasan megrázkodtatja a gyupontba levő személyt.

A ki férfi, ilyenkor gyorsan kész elhatározásával; egész énjével fellép a küzdtérre, érezve, hogy benne maga a törvény tekintélye is megvan támadva, hogy ő magasabb érdek védője. E

szempontból tekintve, valóban tragicus alak Kleist „Michael Kohlhaas“-ja vagy Shakespeare „venczei kereskedőjében.“ Schylsek személynzete.

Nem közönbös az államra, valjon meg van-e polgáraiban ezen — jogát daczosan megóvó — erély; ez erély maga a jogi érzet s a törvény legbiztosabb őre, s mely nép megtanulta az igazságot a magánügyekben győzelemre vinni, a szabadságát, alkotmányát belzsarnokok, becsületét küllelenségek ellen szeplőtlen fényben fogja megőrizni. Alig jut azért a tv.-hozásnak s kormány-nak fontos feladat, mint ébren tartani a polgároknak e szigorú jogérzet, e harczkedvet. Nélkülözhetőnek látszik talán e fáradság, miután leg-erősebb rugó már maga a személyes érdek. Igen, de e természetitől erős érzet eltompul, ha a szabadság elnyomatik, ha törv. nem minden polgárt egyenlő védelemben részesít, ha a jogüldés nehezítettik, bizonytalanná tétetik; az előbb rugonyos szellem akkor meghajol, a sértett eredménytelen költséges fáradozástól vagy épen bosszútól tartva, szolgalelkűleg eltűri a kárt, a gyalázatot, s ha vannak aztán mégis egyesek, kik férfias arcczal lépnek a jogbitorló elébe, úgy járnak az általános közönyösségben, mint a harcban a néhány bátor, ki ha a nagy tömeg futásnak eredt, önfeláldozással helyt állni törekszik. Jaj pedig oly nemzetnek, melyben a jogérzet kihalt — feltartozhatlan berohan az a feneketlen örvénybe.

A római nemzet, fénykorában a szabad köztársaság idejében igen finom jogérzéssel birt; e korszakbeli jogszabványai a békés polgárt lehető legtökéletesebben megvédik, pontosan elválasztva azonban a szándékossággal vagy pusztán hanyagságból, a jó s rossz hiszemben elkövetett sértéseket. Ott hol álnokság, káröröm rejlik a sértésben (egészen eltekintve a büntetőjog eseteitől) kérlelhetlen szigorral fenytiti a jog rendszarót, s számos esetekben a konok tagadóra mért poena dupli, a bizalommal visszaelő sociust, mandatarium, depositarium, tutort erő becstelenség a bíró békés kiegyenlítésére szólító parancsát (arbitrium judicis) nem követő ellen elrendelt „juramentum in litem“ stb. tanusítja.

S ily szigor alkalmazásába nem pusztán az érdekkérdése, de mellette sőt első sorban a sértettnek szerzendő személyes elégtétel vezette a törvényhozót. Bizonyosága ennek már azon körülmény, hogy az „act. vindictam spirantes“ nem különben a querela inofficiosa testamenti (mert ebben is az örökhagyó általa mellőzött elkövetett kegyetlenség volt a kiindulási pont egyenesen csak magát a sértett félt illették, továbbá, hogy csak akkor származott abból kereseti jog, ha azon jogsérelmeket tényleg személyes bántalmaknak, (injuriának) vette; — másrészt azonban, mihelyt személyesen belépett az actióba, tehát a litis contestatio-tól kezdve az igény szilárd alapot nyert s innen számítva már az örökösökre is átszált. — De ezen — szabad nemzethez — méltó felfogás nagy viszontagságokon ment át a császárság zsarnoki légkörében. A férfias önérték helyébe gyáva szolgalelkűség lépett, az erkölcsi romlottság kíséretében az igazság iránti közöny is terpeszkedett: a jogsérelmek ellen irányzott szigorú rendszabályok egymásután mellőztetének, — csak kevés nyomát találjuk fel Justinian törvényhozásában — s ha már e felett sajnálkozásunkat ki kell fejeznünk, mit mondjunk jelen jogállapo-

tunkhoz? Mi Justinian álláspontját is már rég meghaladtuk. Korunk csupa álméltányosságból csak nem védelem nélkül hagyja a becsületes polgárt; — a nehézkes holt formákhoz kötött bizonyítéki eljárás, az alpereseknek általánosan engedett előnyös helyzet nem különben a perek lassúsága s költséges volta számtalan esetben egyenesen illusoriussá teszi a kereseti jogot. Törvényhozásunk, mint egy jutalomdíjt tűz ki a tagadó alperesek számára, — ki tagad, legjobb esetben, teljesen menekül, s legroszabban p. o. arra ítéltetik, a mivel a per kezdetén is tartozott. Ne csodálkozzunk azért a perek lassúságán napjainkban; — a rómaiaknál honos tagadási büntetések üdvös hatásukat most sem tévesztenék el.

Jogunk mai fejlődésében az első pillantásra sejteti velünk, hogy nagyjából a gyakorlati élettől távol álló szobatudósok műve. Irányunk ferdesége legjobban tükröződik vissza az u. n. vétlen önvédelem intézményében; a tudomány azt a legújabb időig szükséges rosznak szerette bélyegezni, a jogászok vetélykedtek azt minél több megszorításnak alá vetni; — megfontolást kívántak a felhevülés pillanatában, valjon a megtámadt jog felér-e az ellentállásból netalán származható kárral vagy sem, — a becsületet nem is engedik megvédeni vagy ily jogot legfeljebb néhány kiváltságos osztálynak tartottak fel. Némely állam oda jutott, hogy a gyávaságot polgári kötele-séggé tette.

A jövőnek feladata bemenetelt szerezni a jogérzetnek a jog minden intézményébe, — az alaptalan sértéseknek meg nem torlása a gyávasággal azonos, mely, ha arra az állam intézményei kényszerítenek, a személynek s a közjónak egyaránt beláthatatlan kárára szolgál.

— Országgyűlés. „Napok jönnek, napok mulnak, de nem mulik,“ a mi nemzetiségi képviselőink hóhortja. A képviselőház f. hó 21-ikén tartott ülése is bizonyítja felsohajtásunkat. Kosztics Lázár, ki magát szerb Petőfinék szereti tartani, — de a kinek feje azonban csak kívül hasonlít idvezült koszos költökhöz, a mennyiben minden hajszála égfelé ágaskodik, — belől egészen különbözik attól, a páncsovai elfogatások alkalmából. Simonyi határozati javaslatot nyújtott be, melynek értelme, a szerb sérelmek felsorolása után az, hogy a vizsgálatot terjesszék ki, a deák-párti választási visszaélésekre is. Ezután a szász polgártársaink is felállottak: „sicuti murus,“ s Gull József, dul-fulva interpellálta a kormányt a szász-egyetem dolgában. Ha ez mind így megy, akkor valóban bekövetkezik országgyűlésünk is az említett polgártársak által kiáltott: „spreng in die Muresch.“ Aztán ki hitte volna, hogy az a testület — a képviselőház, hol szegény üldözött nyelvünket, mindennap kerékbe török, még a busmagyarok is; grammatikusá legyen! Pedig úgy volt. Az „inpertinentia“ latin szó fölött vitáztak hosszasan. Ugyanis: az aranyos-medgyesi, ugynevezett ba i oldali választókerület nevében, két uraság: Selybe Dani és Sinka Lajos — ezek ősei sem voltak ott az Árpád emeltetésénél — a ház felosztását kérvényezték. Képviselőjük valami Solymosi nevű, pártolta is kérvényüket Csernátóni inpertinenciának nevezte az ilyen kérvényt Vele szemben a „Borsszemjankó“ Csikije, amannak fel-lépését „látja inpertinensnek lenni.“ Ily parlamentáris(!) emelkedettséggel és higgadtsággal folyt le az egész tárgyalás, melynek vége a lett, hogy a kérvényt mégis vizsgáltautásították.

## Erdélyi jogi viszonyok.

### III.

c) a H. k. 2. r. 13. cz. Apr. c. 4. r. 18. cz. Apr. 3. r. 2. czime 9. cz. 2. r. 10. cz. 4. cz. 3. r. 12. cz. C. c. 4. r. 13. cz. az 1744-beli 7-ik és 1755-beli 3. törvényczikkek az Erdély mindenrendű birtokosokat, és lakókat arról biztosítják, hogy mindennemű peresügyekben, s bármely más célra a káptalanok és más közlevéltárakból okmányokat, bizonyítékokat s kedvük és céljuk szerinti adatokat kérhetnek és vehetnek, kikereshetnek, s a kiadás tőlük kemény és pénzbüntetés alatt meg sem tagadható; megfoghatatlannak látszik előttünk és el-sietettnek két rendelkezés még pedig:

1) a május 6-iki 1872-beli igazságügyminiszteri rendelet 12-ik §-sa, a mely nemcsak a pertári eljárást alkalmazza az urbéri birtok perekre, hanem ezen kívül a polgári perekben is káros és sokszor az igazságot el-ölő contradictarius eljárást és a ptkrsnak 150. §-sát ren-deli követendőül, mely ily szépen hanzik: „az eljárás-nak se a határidők meghosszabbításának, se a végiratnak és ellen végiratnak nincs helye, habár a felek eziránt kölcsönösen megegyeznek is.

2) azon intézkedés, hogy az erdélyi birtokosoknak 1848- és 1849-iki pusztítások után egyedül mindennemű élet- és vitás kérdéseikben olcsó és könnyűszerűleg, még szinte mindennemű idővesztések nélkül és kevés költség-gel egyedül biztos bizonyítékokat kiszolgáltatható, a ki-rályi főkormányzósági országos levéltár, főként a birtoko-sok tulajdona; minden előleges értesítés, minden vélemény nyilvánítás bevárása és minden külön választás nélkül felbontott és sebbel jobbal Pest-Budára huzoltatott!

A május 6-iki 1872-beli miniszteri szabály 12-ik §-sa, a midőn a mint a gyakorlat is tanusítja, már a tkrts. 150. §-át alkalmazta a bíró kezéből kivett min-den segédkezést, kényszeríté a peresfeleket a 10—15 vagy egfennebb 30 napokra „kitűzendő tárgyalásra 30—40, sőt 100 évekre szólólag is, ha lehet élő emberi, vagy ha nem írásbeli bizonyítékokat szerezni.

Élő tanu a birtokosok közül 100-ból 1 ha kap, s abba se bizhatik, írásbeli bizonyítékokat pedig ide számítva az egyszerű birtokiveket háromszor 15 vagy 30 napok alatt is 100-ból egy volt földbirtokos, alig ha megkap-hatja, mert a közelebbi években s jelenleg is a földbir-tokos egyáltalában pénz nélkül tengődik, közvetlen min-dennapi szükségét nem tudja fedezni, annál kevésbbé tud Buda-Pestre utazni, avagy itt alant és oda fenn szak-értő ügyvéddel drága jutalmozás mellett fogadni; s mind ezeknek az ő következtetése, hogy a birodalom lételét fel-tátelező néposztály, törvény által biztosított tulajdon fek-vőjét divergens elemek részére elveszti, hazájába birtok-talan lesz, s az állam tartozik oly birtokat kárpótolni, a a mire törvényszerint nem kötelezett.

Ezer évet tesz prolettára a birodalmat alkotó és az-egyedül összetartó, milliókat fizet az állam törvény által sem kötelezetten és azok, a kiket a törvény szabálysze-rűleg foganatosítva ilyesekre nem kötelezett.

Ha így értelmezzük a gyors igazságszolgáltatást, ez soha se felel meg a célnak önértékünkbe, hanem meg-felelő azok érdekének, a kik nemzetünk kevesbedésén és romjain látandják százados törekvésök céljait elérve.

A levéltárak egyáltalában a birtokos osztály és a honpolgárok tulajdona, a királyi főkormányzóság levéltá-rából legfennebb a tisztán közigazgatási, közjogi és ren-dőri részeket vehette volna a tudomány igénybe, mind az a mi bár mi szín alatt ugy ezen levéltárba, valamint a kincstár köztörvényhatóságok, törvényszékek, káptalanok és felsőbb bíróságok levéltáraikban, a hazai egyes polgá-rok vagy állam, mint kincstártulajdonos, birtok haszon-vétel, bányá, s bármely nemű fekvő tulajdonok feletti legcsekélyebb kérdést érdekel vala, az elviendő és Buda-Pestre felhalmozandó nem lehet, mert Buda-Pest és a tudomány is ott ezeknek hasznát nem veheti. Míg a mos-tani azokat Buda-Pesten felrakott jeles levéltári-igazgató s egy néhány tén magával felvitt, jogi- és birtokvisz-nyainkat ismerők az irományok mellet fenn lesznek, s mint erdélyi hasztalan portékák lomtárba nem vettettek, vagy már oda fenn lévőnek kedve nem kerekedik állo-másaikat elvadászni, 100-ból 50 peresfél tén megbírván a költséget Pest-Budára utazhatni, hiszem s tudom köny-nyen hozzá jutnak a szükséges adatokhoz, de így is min-dig tíz annyi költséggel, mint Kolozsvárt, ha pedig Ja-kab Eleknek és pertársainak oda fennül el kell takarod-nia, vagy pedig emberileg szólva elhatnak, akkor már lehetetlenség lesz 100-ból 1 birtokosnak is százsoros köl-tség mellett, bár az erdélyi különös és a magyarországiak-

tól egészen elűtő birtok és tulajdonjogi kérdésekre a-e nevek, viszonyok és egyes kérdések sajátosságánál fogva is, adatokat, bizonyítékokat és felvilágosításokat kaphatni.

A ki ily sajátos levéltárakat kezelni és ismerni akar, nemzetének s kormányának használni kíván, annak ismerni és tudni kell jogtörténelmi fejlődését azon ország-részeknek, melyről szóló leszek és irományok felügyelet alatt állanak, annak a nép és birtokos osztály életéből me-ritett és begyakorlatt tapasztalók közt kellett megvén-hedni, századokra visszahatólag kell a perlés és bizonyí-tás módzatait ismerni.

Bátor vagyok kérdeni a mostani levéltári igazgató s tán egy-két régi társain kívül ugyan ki lesz, a ki reá szánja magát a pesti különben is könnyű élet mellett er-délyi mellett erdélyi elmojosodott, penészedet papirosokkal bajlódni, a melyekről már a múlt év nyarán egy pesti tudós, mielőtt képzete is lett volna róluk, elég balga vala kimondani, hogy semmit érők.

Nekünk ezen irományok bizony a mostani maradék-nál sokkal előrelátóbb nagy emlékü és dicső őseink által századokon keresztül összegyűjtött kincseink, ezek fede-zete alatt valánk a magyar koronának egy kiváló gyön-gye, és mert ezeket ismerjük felhasználni tudjuk és tör-vényeinkhez alkalmazni képesek is vagyunk, mentők meg is tartók fenn minden Bécs és más helyekről jött föld-osztások mellett az ősi magyar birtokat és fekvőket s azon kincstári roppant birtokokat, melyeket most a törvényeket, birtokviszonyokat nem ismerő és alkalmazni nem tudó vagy nem akaró, kincstári kezelők nagy része szemá-lani, idegen kézre kerülni, és a tulajdonos nemzet kezé-ből kisiklani sok részben engednek.

(Folyt. köv.)

— Az illetékek behajtása ügyében az igazságügyminisz-ter rendeletet bocsátott ki az összes első folyamodásu bíróságokhoz, utasítván ezeket, hogy az illeték alá eső ítéleteket, egyidejűleg azoknak kiadványozásával közöljék az illeték szabással megbízott hivatalokkal is. Az adóhi-yatalok legfeljebb 48 óra alatt megszabják az illetéket s értesítik az illeték köteles felet; az önkéntes befize-tésére tűzött 30 napi idő lejártá után az adóhivatal a hátrálék kimutatást átteszi a bírósághoz azon megkérés-sel, hogy azt az illető ítélet végrehajtásával megbízott végrehajtónak azonnal adja ki. Ehez képest utasítottak a bíróságok, hogy a hozzájuk beérkezendő fenntebb jel-zett adóhivatali hátrálék kimutatásokat esetről esetre, még pedig 24 óra alatt adják ki, azon bírósági végre-hajtónak, a ki a vonatkozó ítélet végrehajtásával meg-bizva van, s a kinek az 1873. IX. t. cz. 8. §-sa szerint köteletségében áll, az ítélettel járó illetékeket az ítélet végrehaj-tása alkalmával a fizetésre kötelezett féltől behajtani, s az eként behajtott illetéket az adóhivatalhoz beszolgáltatni. Ha az ítélet alapján elrendelt végrehajtás foganatosítása után érkeznek be az adóhivatal illeték hátráléki kimu-tatása, a bíróság ezen körülményről a kimutatás vissza-küldése mellett, azonnal tudósítani tartozik az adóhiva-talt a végből, hogy ez utóbbi, mert már közigazgatási uton indithassa meg a végrehajtást az ítéleti illeték fi-zetésére kötelezett fél ellen.

## Törvénykezés.

Emlékezni fog még a helyi városi közönség, arra hogy a múlt év november 12-én éjjel egy 62. sor gya-logozredbeli tizedes, Asztalos Titus agyonütött. Ezen ügyben a végtárgyalás ezen kir. törvényszéknél f. évi február 7-én tartatott meg, a törvényszék Csongvai Ká-rolly bíró vezetése alatt, Hildebrand József, Gyárfás József bírák- és Bocskor Mihály jegyzőből alakítottat meg, a kir. ügyészség részéről Szilágyi Miklós kir. ügyész és vádlott védője ügyvéd Dobai György volt jelen,

A tényállás röviden következő: galambodi Kocsis Ferencz 1873. november 12-én este épen azon udvaron, hol mint asztalossegéd dolgozott. Tartsa Károlyné által tartott vendéglőben ment vacsorálni barátja Kerekes Dá-niel, szinte asztaloslegénynyel, s ott egy asztalhoz leülve, ketten, egy harmadik asztaloslegény Kenyeres Dániellel kártyáztak „ugy nevezett nobel huszonegyet“ borba, a ki vesztett, az tartóztatva egy félkupa bort venni, mit közö-sön elfogyasztottak. Tíz és 11 óra tájt oda jött Aszta-los Titus cs. k. tizedes Szikszai Albert barátjával, s ott mindjárt kezdette hányinvetni magát, kardját, csakha-mar a kártyázók akarata ellenére ezek közzé ült, s el-kezdett velők kártyázni, s midőn Kocsis Ferencz nem akarta engedni, hogy velők kártyázzék, ezt mindenfélé-nek össze-vissza szidta, Kocsis Ferencz felemlítette, hogy ő is katoná Miklós huszár, ő is tudja mi a katoná kö-telessége, s hogy kell magát a katonának viselni stb. mire a másik t. i. asztalos azt felelte, hogy ő tizedes s mint ilyent a közkatonának tisztelnie kell. Ez s amár

lőbb említett czivadalm ak, nem különben a katoná h-t-venkedő, kihívó, daczos magaviselete felfingerelte Kocsis Ferenczet, s midőn Asztalos Titus Szikszai Alberttel a koresmából 11 óra tájt elment, utánok rohant daczára annak, hogy társai Kerekes Dániel és Kenyeres Dániel, vissza akarták tartóztatni s az udvaron egy cserefa léczet 3 láb<sup>2</sup> hosszúságot felvévén, kiszaladott az utcára, s a koresmakaputól, még csak a 2-ik és 3-ik szomszéd kö-zötti helyig haladott Asztalos Ti tust hátulról föbbeütötte, mire ez azonnal leesett s másnap délután a katoná kör, házban meghalt.

Vádlott Kocsis Ferencz egyelőre a nyomozat rend-jén tagadta tettét, de később valamint a végtárgyalás al-kalmával azt körülményesen bevallotta; vallomását Kere-kes Dániel, Szikszai Albert, Kenyeres Dániel az ülést megelőző körülményekre, hogy t. i. a katoná kihívólag viselte magát, erőszakosan köziből ült s kártyázott Ko-csist össze-vissza szidta, s így az előleges czivakodásra nézve mint tanuk vallomásaikkal támogatták, a t. cz. 140 §-ben irtt emberölés büntényeért vádoltatott s a vádló kir. ügyész által 6 évi sulyos börtönrre elítéltetése kéretelt, Védő ügyvédnek a bevallással szemben nem ma-radt egyéb teendője mint enyhítő körülményeket felhozni s azt kérni, hogy védenecze minél szelidebben ítéltes-sék el.

A törvényszék tekintetbe véve a fenforgó enyhítő körülményeket a bpr. 286. §. — alkalmazásával a 21-éves Kocsis Ferencz vádlott asztaloslegényt emberölés büntényeért a btk. 142. §. irt 5 évi büntetés minimum-on is alól szállva, három évi sulyos, hetenként egy napi börtönl szigorított sulyos börtönrre ítélte el.

Mind a kir. ügyész, mind elítélt, az ítéleten meg-nyugodván, a büntetés kiállását azonnal megkezdette.

M.-Vásárhelyt, 1874. február 9-én.

Sztmtoni.

**Gyorsírást városunkban.** Az utóbbi időknak bizonyára egyik legnagyobb és hasznosabb vívmánya a gyorsírást művészté, s nem csekély azon öröm, melyet a gyorsírást széles elterjedése felett érezünk.

Felesleges annak hasznairól és czéljáról szólni, hisz ugy is ismeretes az mindenki előtt, hogy nem létezik oly pálya, melyen ez alkalmazható ne lenne s a melyen ál-dásthözó gyümölcseit meg ne teremné. Ama remény, hogy rövid időn, mint az általános műveltség egyik fő-kellékét mindenki igyekezend elsajátítani, — bizonyára nem csalóka, mert hisz már is folyamatba vétetett és örömmel látjuk, hogy ma e téren is a női munkásság szerepet nyert, — találkozáván itt nemcsak gyorsíró, de gyorsíróóval is.

Jelenleg két rendszert különböztethetünk meg, egyik a Gabelsbergeri; másik Stolzei féle, de ez utóbbit az előbbi rendszer könnyűsége és használhatósága által már is háttérbe szorította. E rendszert követi minden nem-zet gyorsírástában, nálunk magyaroknál is ez lett leg-inkább kifejlesztve.

A magyar gyorsírást terén a babérkoszorút Már-kovits Iván érdemelte ki, ő alkalmazván a Gabelsbergeri rendszert magyar nyelvre, innen amaz elnevezés a magyar gyorsírást terén: Gabelsberger-Markovits rendszer. Ez azon rendszer, mely a magyar gyorsírást egéu az uralkodó planeta, s a mely az országgyűlésen is alkal-mazva van.

E Gabelsberger-Markovits féle rendszernek vá-rosunkban is vannak követői, kik egyesülni kívántak, hogy az együttes gyakorlat által az erőik összpontosítas-sanak, s ebből kifolyólag nemcsak, hogy a magán, de a közéletben is a gyorsírást magvát elhínték, a városi élet és sajtónak egy részben lendületet adjanak.

Egy ily egyesülés szempontjából tartatott az 1874. február 15-ki előleges értekezlet, a városház nagytermé-ben, melyben számos műbarát vett részt s az ügy élén-ken karoltatván fel, a legszükségesebb kérdések elintézése után a „gyorsíró gyakorló kör“ magát megalakultnak nyilvánította, az összejövetelek idejét hetenként egyszer és pedig vasárnap délután 2 órától 4-ig határozván el.

Nem tartottam a gyorsírást és városunk gyorsíró gyakorló köre érdekében ennyit felemlíteni; hogy minél többen csatlakozzanak a gyorsíró gyakorló körhez.

Ferencz Albert.

## Mi hir külföldön?

— Angliában, Gladstone ministeriumostól együtt a conservatíveknek engedte át a kormányt, kik ez idősze-rint mintegy 54 szavazattöbbséggel rendelkeznek.

Spanyolországban a kormányzás eddig is csikorgó kereke kezd végképen elakadni. Maga a főkorifeus Ser-rano is kezdván belátni, hogy a viszony sokáig így nem tarthat: kormánykörükben különböző utak és módokról gondolkoznak. A megállapodás főbb pontjai ezek; az or

szág megkérdezése plebiscitum által; Serrano dictatúrájának megszilárdítása, felbatalmaztatván, hogy a lehető kormány kríziseket belátása szerint oldja meg; végül kibékülés a konzervatív republikánusokkal. Castelárt már is ostromolták, hogy lépjen be a kormányba.

A berlini ultramontanok meetingre készülnek, melyben rosszalásukat akarják kifejezni, a szintén Berlinben e hó elején tartott antiultramontan meeting ellen. A birodalmi gyűlésen megjelent elsass-lothringeni képviselők között, már is szakadás állott be. A 15 közül 8 nemzeti, 7 pedig ultramontan állaspontra helyezkedve: e hét utolsó, nem osztotta lamaz első egyikének fejtegetéseit, hogy a frankfurti békét nem ismerik el. A német ultramontanok is olyanok, mint a többiek. Berzenkednek, kakaskodnak egy darab ideig, de ha látják, hogy komoly elhatározással, szilárd akarattal van dolguk, megadják magukat, legalább úgy tesznek, mint ha megadnák. Észlelhető ez eljárás különösen a német ultramontanokon. A harzi riadót nem fújják többé, az országgyűlési nevezetesebb tárgyalásokon távollétük által fényeskednek, s a fentebb említett antiultramontan meetingen a korifeusok Windhorsz és Makkinkrodt nem szónokoltak, pedig eddig minden alkalmat kilestek, hogy félreverbék a harangot. Az a poseni éresek esete még sem volt egészen hatás nélkül való. Végül megemlítjük azt is, hogy a porosz felsőház, a kötelező polgári házasságot, kevés lényeges változtatással elfogadta.

A francia sajtót Moltke tábornagnak egyik közelebből a birodalmi gyűlésen mondott beszéde foglalkoztatja, melyben a porosz hadügyi költségvetés megszávozását hangsúlyozta. Egyik hirlap szerint, abban nincs semmi nyugtalanító Franciaországra nézve. A másik ama beszéd passusát: „Nem lehet tudni, ha vajon nem leszünk-e kénytelenek több, mint egy oldalról védelmezni magunkat“ oda magyarázza, hogy ezzel Moltke nyomást akar gyakorolni, az orosz és osztrák-magyar uralkodók mostani találkozására.

## Vegyes hírek.

A mező-bánd és vidéke „olvasó-egyletnek“ M.-Bánd székhelyvel, (melyeknek alapszabályai a nagy méltóságú m. k. belügyminiszterium által is megerősítettek,) folyó évi február hó 14-én M.-Bándon egy anyagiilag igen meglepő „Zártkörű“ bálja volt, miről nyilvánosan számolni a bizottságnak kötelem; összes bevétel 168 frt 80 kr. Ezen összegben foglaltatnak a következő felülfizetések (ajándékok.) Névsor; 1. Fodor Elek 1 frt, gróf Bethlen István 2 frt 80 kr, Jenei Lajos 1 frt, Simai Márton 1 frt, Zöldi Sándor 2 frt, Illyés Albert 3 frt, Müller Mihály 2 frt, Beteg Sándor 1 frt, Illyés Sándorné 4 frt, Egerházi Lajosné 1 frt, Duha Ivánné 2 frt, Sándor Pál 4 frt, Tar János 2 frt, Horváth Dániel 2 frt, Vajda Miklós 1 frt, Pásztohi Rudolf 2 frt, Nagy István 1 frt, Kiss József 3 frt, Sántha Károly 3 frt, Mikleán Antal orvos 1 frt, összes bevétel 168 frt 80 kr, kiadás 57 frt 88 kr, összesen 110 frt 92 kr. Tiszta jövedelem tehát 110 frt 92 kr. Mely összeg az egylet könyvtára gyarapítására fordítandó, a felülfizetőknek meleg köszönet az egylet nevében. A bizottság.

Bothos Kálmánról, Marosszék követéről azon leverő hír van városunkban forgalomban, hogy Pesten veszelősen beteg. Gyógyulást kívánunk derék nonfitársunknak, kinek elvesztése nagy ürt hagyna hátra Marosszék közügyeiben.

A katona-zenekar azon része, mely a télen át itt tartózkodott, a múlt szombaton este eltávozott városunkból. Ugy halljuk, hogy nemsokára ismét katona-zenekarunk lesz, — ha nem is állandó, — mely nem nyolcz, hanem legalábbis huszonnégy emberből fog állani.

Mikó Antal, csikszék érdemes főispánja f. hó 19-én életének 69-ik évében meghalt. Az alkotmányosság egy hű bajnokát, egy derék, önzetlen hazafit és emberbarátot veszítettünk el ő benne.

Ferencz Mártonról, a híres tordai kortesről arról értesít ottani levelezőnk, hogy sikkasztás és okmány hamisítás büntényeért vizsgálati fogságba esett. Levelezőnk aggodalomban van, hogy Tordán „mind a hatot befogták“ kimentésére, mindentel akarnak követni, hogy az itteni kir. táblánál hűtlenségét elboronálják. Mi megvigasztaljuk t. levelezőnköt, hogy ha Ferencz Márton ur csakugyan hibás: hibájának elboronálása az itteni kir. táblánál nem fog sikerülni.

„Közlekedés“ ezim alatt, Balás Sándor szerkesztése alatt egy postai szaklap jelent meg e hó folyamán Budapestben, ajánljuk a postahivatalnokok figyelmébe.

Rozgonyi Aladár, honvédhuszár főhadnagyon örülni jelenségeket mutatkoztak a napokban, betegnek Kolozsvárra utazott, hol a kórházban ápolás alá vétetett. Még nem lehet tudni, ha vajon baja örülés-e, vagy hagymáz, vagy valamely más idegbajnak „a következménye. A hazafiságáról és mint bátor katona előnyösen ismert honvédtiszt közrészvét tárgya.

Kerekes Sámuel szerkesztő collegánk a napokban jegyezte el városunk szellemi hűgét, Pajna Nina kisasszonyt. Áldást kívánunk az új frigyre. Valamint azon másik frigyre is, mely Péterfi Gyula és Prekub Lujza kisasszony közta napokban ünnepélyesen végbe ment.

Az „Apolló“ zenemű-folyóiratnak 2. 3 és 4-ik számát vettük, tartalma: Cholera-werbung, Razieskától (átirta Wachtel Aurel); Gavotte, Bakody Lajostól; Apolló keringő Hölzl-től. A 3 és 4-ik számban: „Káka tövén“ népdalnak szépen sikerült zongora átírata Sipos-tól; Galop Végb Jánostól; egy francia négyes Magurányi Józseftől és egy csárdás Czapikra Jánostól. Egy szám ára 50 kr.

## Dürüczkölő.

Nagy-enyedi levelezőnk arról értesít bennünket, hogy az ottani Casinóban, gazdálkodási szempontból, ki-lőn rekesztve a jogász-egylet közlönye: ez a mi „Székely Hirlap“-unk. Ez ellen nincs semmi szavunk, hiszen egy-letek is csak addig nyújtozkodhatnak, a meddig a takaró ér. Lehetne ugyan az az észrevételünk: hogy a régi időkben, a mikor Szász Károly, b. Kemény Dénes, Vajda Dániel, Sárpataki Zsigmond stb. voltak annak a szép multu Casinónak hangadói: minden hazai (s különösen erdélyi) vállalatra — még ha oly csekély volt is az, mint ez a mi hirlapunk — jutott egy foszlányocska abból a takaróból. Mi ezen dologban azt tartjuk szép és mulatságosnak: hogy ezen mellőzést a fiatal dr. Kovács Ödön proponálta, a ki a kérdésben nagyon érdekelt fél. Tiszteleg ember ki szokott kelnai a tanácskozásból, ha oly tárgy kerül szőnyegre, melyben érdekelve van. Nő de miért observálna egy theologiae doktor a társadalmi morál ily bagatel szabályocskáit, nem elég-e, ha pontosan teljesíti az isten iránt tartozó szent kötelességeit! Az érdekes olvasó kérdezni fogja: mi által van a fiatal doktor ez ügyben érdekelve? Elmondjuk. A guttapercha hólyag, melyet a könnyű hydrogen gázzal megtöltenek a végre, hogy azt a gyermekek játékközben a fellegek közé eresssék — nincs annyira felfuva, mint a hogy a fiatal doktor felfutta magát Hollandiában. Midőn haza jött, csak lábai érintették a földet: fejét magasban — a hydrogen-labda regioiban — hordozta. Mi természetesebb, mint az: hogy ezen magasságból minden hangyaszerű kicsiségben tűnt fel előtte, mindenkit lenézett. A „Székely Hirlap“, mely minden arrogantiának és pöffeszkedésnek esküdt ellensége, bátor volt reámutatni: hogy a fiatal doktornak öntelt bölcsesége csak képzelgés, olyan saját-ságos valami, melynek — a mellett, hogy teste sincs — igen nagy az árnyéka: az irodalomban semmi nyomai nincsenek, a hazai tanügyet illetőleg nem eredményezett egyebet, mint azt, hogy felzavarván a Bethlen-főtanoda békéjét és nyugalomát: hosszú időre megbénította hatását e tanodának, mely Bethlen Gábor óta annyi dicső és hasznosat eredményezett a nemzetnek. A „Székely Hirlap“-nak ez igazságos ítélete éppen a volt a fiatal doktornak, a mi a gombostűszúrás a hydrogen-hólyagnak: igen sok szuszt kikergetett belőle. Ime így van a fiatal doktor a „Székely Hirlap“-pal szemben érdekelve. Természetesnek találjuk, hogy nem nézi jó szemmel lapunkat: ezt a szuszkergető kis gombostűt. Hanem éppen azért, mert érdekelt fél lehetett volna az a tapintata: hogy ne maga tegye a kirekesztés indítványát: hanem Makkai barátjával tétesse meg azt, ki is conamore elvégezte volna. Mindezeket elmondottuk azért, hogy legyen egy adattal több annak igazolására: mikép az, ki a theologiában nagyon képzelet magát: lehet a társadalmi morálban különösen annak sublimior részében — nagyon istörpe.

Egy székely ember, — ki a Szent-Miklós utcájában szokott városunkba érkezni, — és pej kanczája közt, a következő párbeszéd keletkezett.

— Légy készen kedves lovam a mai napot a székely fővárosban fogjuk eltölteni.

— Ne vigy engem kedves gazdám abba a Sodomába.

— Hát ugyan, hogy nevezheted az erényes székely iparosok és polgárok e városát Sodomának?

— Van nekem erre okom jó gazdám. Mikor a székely fővárosba érkezve a Szent-Miklós utcájában azon nagy házhoz érek, mely tele van könyvekkel: e ház udvaráról egy füles gavallér szokott engem megrohanni, oly arcátlanul kokettéroz, oly vastagon kurizál, hogy szemlesütve írulva pirulva kell végig ballognom a Szent-Miklós utcán. Az a Miklós mért is nevezi magát székelynek ha elnézi, hogy az ő utcájában ilyenek történjenek!

## Nyilttér.\*)

Quittoljunk az „Erdély“-lyel.

Az „Erdély“ 7-ik száma nyílt tere és helyi fotografiák című cikkeiben, nevem kitevése mellett, egy pár oly vádra talállok, a melyeket habár a felette rossz hirtűvé vált „Erdély“-től is jön, nem hagyhatok válasz nélkül.

Mindenekelőtt kijelentem, hogy az „Erdély“ című lappal semminemű összeköttetésben nem lévén, a botrányos 7-ik számot is csak későn, barátaim szivességéből kaptam meg, és ezért csak most tehetem megjegyzéseimet meg, és csak most fejezhetem ki csodálkozásomat a felett, hogy Munker Arnold a „Székelyföld“ szerkesztője — úgy látszik megijesztetvén — nem restellette saját cikkeit személyeskedés és ráfogásnak elismerni és azokat visszavonni; ez már magában nem önértékes emberhez méltó eljárás; de aztán, hogy ő menekülésszerűen, egy harmadikat belerántani és alaptalanul vádolni, már éppen nem szép dolog.

De térjünk a dologra, Kerekes Sámuel ur szerint Munker ur úgy nyilatkozott, hogy az „Erdély“ elleni szenvedélyes cikkek írására őt azon körülmény is felbátorította, miszerint én azt mondtam, hogy a ref. főtanoda egyik közvizsgáján Mentovich Ferencz tanár urral találkoztam, ő úgy nyilatkozott volna, hogy „csak üssék az Erdély“-t, mert ő is támogatni fogja.

Erre vonatkozólag a „Székely Hirlap“, 13-ik számában Mentovich ur ezeket írja „Ha csakugyan igaz, hogy Sándor Kálmán ur tölem küldöttnek állított üzenetet vitt a „Székelyföld“ szerkesztőjéhez, félreértésnek kell a dologban lenni. Én semmit sem izentem Munker Arnold urnak. A mint jól emlékszem ennyi igaz van a dologban: Sándor Kálmán figyelemztetett azon támadásra, mely a „Székelyföld“-ben az „Erdély“ photographusa ellen a hymenes photographiákért megindult. Én helyeseltam a megróvást, sőt kijelentettem, hogy a „Székely Hirlap“-ba is van ellene beküldve egy cikk, melyet minthogy igaznak tartok közölni fogok. Ennyi igaz van a dologban, stb. A bevezető sorokra, ha csakugyan igaz stb., ki kell jelentenem, hogy, de nem igaz, és ha van félreértés a dologban, nem az én, hanem a Munker ur részéről van, mert én egy szóval sem állítottam, hogy Mentovich ur Munker Arnold urnak a legkisebbet is izent volna; én csak privative, de nem üzenet képpen, közöltem Munkerrel, hogy mind a szerk. ur, mind egy munkatárs helyeslik a megróvást és a „Székely Hirlap“ is ki fog kelnai a fotografiák ellen, és ez által segiteni fogja azon törekvésében, hogy az „Erdély“-t a piszok rovattól megszoktassák; a mi, hogy igaz legjobban bizonyítja a „fait accompli“, mely szerint a „Székely Hirlap“ ez évi 11. számában az „Erdély“ fotografiáját ugyancsak lehorvda, azt is felemlíti, hogy, ha az „Erdély“-t a pletykák privelegizált közlönyévé akarta tenni a lap photographussa, úgy czélját elérte tekintheti mert az már azzá lett. Ugyancsak ott örömeinek nyilvános kifejezését is adja, hogy a „Székelyföld“ az „Erdély“ photographiáinak kis piaci irányát megtámadta. — Ez által nyilvánosan is el van ismerve, a mit az illető mondott, hogy pedig a szerkesztő sem volt más véleményben az onann is látható, hogy a szerkesztői megjegyzés szerint a cikkek azért közöltetett, mert a szerkesztő is tapasztalta, hogy az „Erdély“ fotografiái visszatetszéssel találkoznak és a 13-ik számban nyilvánosan is kijelenti, hogy a fotografiák megróvását helyeselte és a „Székely Hirlap“-ban is egy azok ellen irt cikkeket — mert helyesnek tartotta — közölni igért.

A támogatás tehát megtörtént, és habár nem éppen a Munker ur által tövesen előadott módon, de a dolog megtörtént. az nem koholmány: ebben igaza van Munker urnak, de eltekintve attól, hogy a privativ közléseket mennyire ildomos egy szerkesztőnek elmondania, és egy másiknak. azt plane a nyilvánosság terére hurezolni, azon állításukat, hogy ama szenvedélyes cikkek megírására e körülmény bátorította volna fel Letterigót, szintén és határozottan visszautasítom. Hiszen az első cikk ekkor már meg is jelent és a második is — Munker ur állítása szerint — már készen is volt, és csak attól tette függővé a közlést, hogy mily hangon válaszol neki az „Erdély“, minthogy pedig az szenvedélyesen irt és „társadalmi átom“-nak stb.-nek nevezte el, M. ur a cikket a nyomdába adta.

De hiszem e tényt a nyilvánosság terén is elismerte Munker ur t. p.-ul megküldött lapja a „Székelyföld“ 7-ik számában olvasom nyilatkozatát, mely szerint „az incriminált cikk sem látott volna napvilágot soha, ha az „Erdély“ több ízben, s jelesen 6-ik száma nyiltterében egy általa kiadott cikkért (a fotografiák kigunyolásáért,) melyet tőle egy a magyar irodalom becsülete, mint a nemes izlés leszorításának meggátolására, komolyan megkövetelt személyiséget perfid módon nem sértegette volna.“ Így nyilatkozik maga Munker nr, és kell-e ennél hathatósabb bizonyítvány amaz igaztalan állítás ellenében, hogy a szenvedélyes cikk írására ama fent említett körülmény bátorította volna.

(Vége köv.)

\*) Az ezen rovat alatt közlöttékért csak a sajtó hatóság előtt vállaltunk felelősséget a Szerk.

*Ügyforgalmi kimutatása a nyárad-szeredai királyi járásbírósnak 1873-ik évről.*

### I. polgári ügyek.

1) Beadványok száma 5058, mult évi hátralék 42, összesen 5100, elintéztetett 5076, hátralék 34.

2) Sommás perek a) mult évi hátralék 172, b) 1873-ban érkezett 522, összesen 694, elintéztetett határozat által 421, egység által 149, összesen 570, hátralék 124.

3) Örökösödési ügyek, a) mult évi hátralék 17, b) 1873-ban érkezett 72, összesen 89, bevégeztetett 54, folyamatban van 35, c) A kir. törvényszéktől letárgyalásig áttett 364, melyek részint betérjesztettek, részint folyamatban vannak, az ide betérjesztettek és csak letárgyalás után a kir. törvényszékhez betérjesztendő ide nem számítvák.

Felterjesztett fellebbezési ügyek 1) a semmitőszékhez 46, 2) a kir. ítélő táblához 67, összesen 113, a) leérkezett a semmitőszéktől, helybenhagyó 24, megmásító 9, b) a másod vagy harmad bíróságtól, helybenhagyó 65, megmásító 12.

Végrehajtási megkeresések, 1873-ban érkezett 57, bevégeztettek 50, folyamatban maradt 7.

### II. Bűnügyek.

1) Bűnügyi nyomozatok a) mult évről hátralék 182, b) 1873-ban bejött 94, összesen 276, befejeztetett 76, betérjesztetett a kir. törvényszékhez közbeeső határozat végett 44, összesen 120, befejezetlen maradt 156.

2) Kihágások a) mult évről hátralék 46, b) 1873-ban érkezett 107, összesen 153, elintéztetett érdemlegesen 80 megszüntetődött elállással 11, elévülés miatt 11, összesen 102, elintézetlenül maradt 51.

Kelt Ny.-Szeredában a kir. járásbírósnak 1874. február hó 15-én.

Hajdu Mózes.

### Törvénykezés.

A maros-vásárhelyi m. kir. ítélő tábla nyilvános ülésében az 1874. február 23-án és következő napjain következő ügydarabok adatnak elő.

### III. Tanács bűnügyekben.

Nagy Samu k. t. r. b. által.

Volf Adolf tolvajsági bűnügye, Bunku Tódor s. t. sulyos testisértési, Antal Gyenke Jánosné becsületsértési, Medvés Sándor közbiztonság elleni, Müller Sára becsületsértési, Simon Sándor s. t. testisértési, Candea Lázár lopási, Birs György becsületsértési bűnügyök i.

Vajda Simon k. t. r. b. által.

Zsunkár Gligor s. társai lopási, Háner Mihály s. család iránti, Botta Tódor lopás iránti, Buncher Kurucz Mihály iránti, Lepediu Petru s. társai iránti, Kovács László s. társai iránti, bűnügyek i.

Popovics Servián k. t. r. b. által.

Gál András gyújtogatás iránti bűnügye, Molnár Nicolai testi sértési, Mozer György lopási, Missbacher Johanna lopási, Eichelger Károly tolvajsági, Paska Nicolai s. társa becsületsértési, Avrison Ilie könnyű testi sértési, Barra Ferencz becsületsértési, Leidenberg Józsefné testbiztonság e. Molnár Ferencz testisértési, Dahinter Károly becsületsértési, Mihály Viorel becsület sért. Mikó György becsületsértési, Buttyán Sofia becsületsértési, Grava János s. társai, és Vida Petrucz s. társ. tolvajság, Grünfeld Dávid család i. bűnügyök.

Spech Adolf k. t. r. b. által.

Csokán Tódor testisértési i. b. ü. Germán Flóra testisértési, Pera Jósif vagyonbiztonság e. Constantiu György vagyonbiztonság e. Jónás Julia becsületsértése, Kovács János és társa közkerkölség e. Máté János testi sért. Kelemen János becsületsértés, Müller Jakab közhivatal kötelesség i. Gersing Ferdinánd becs. sért. Fratela Dinu testisért. Herbeth Johann becsületsért. i. b. ü.

Sztojka Antal k. t. r. b. által.

Hajdu Mihályné becsületsértés i. Hartmann János testisértés i. Nagy Lázár becsületsértés i. Trifán Juon testisértés i. Boján Zaharia közbiztonság és intézkedések i. Leonhárdt Sofia becsület sértés i. Kristóff János becsületsértés i. Varga József testi sért. Filimon Juon testi sért. Kiss György János becsületsért. Ursz Miklós és társ. testisértési, Szilágyi Ferencz tulajdonbiztonság ellen, Csuspei Geraszim becsületsértés i. Todorán Nicolai becsület sért. Chira Mária testisértés iránti b. ü.

Gruz István k. t. p. b. által.

Pala Gyurka nehéz testi sértés e. bűnügye Armean Szimion lui Jósif nehéz testisért. e. Simion Tamás nehéz test. sért. e. bűnügyök.

Dr. Dózsa Miklós k. t. p. b. által.

Sajka Dumitru sulyos testi sért, Balog József és társa sulyos testisért, Butha György emberölési, Osváth János sulyos testi sért. Ludovig János s. társa sulyos testisértés. Bálint György becsületsértési, Lutsch Frigyes lopási, Monts Mihály lopási, Rauscher Antal becsület sértési, Grosz Sámuel becsület sért. Kajeza András testi sértés i. Villesh Johan testi sértés, Herlutz Juon testi sért. Balta Mihály becsületsértés, Moncs Mihály becsület sértés, Skuter György lopási, Linonis Péter testi sért. Mura Togyer testi sért. i. b. ü.

Mégai Ferencz k. t. p. b. által.

Jakab Nyisztor sulyos testisértés i. Denczesz Nicolai nyilvános erőszakoskodási, Kapusi Trézsi (helyesen) Kovács Rebi tolvajsági, Jeszlován Simion s. társa gyilkosság i. Szekernyész György gyújtási, Makkai Pál ember ölési, Rádu Todorné életbiztonság e. Nuridsán Márton becsület biztonság e. b. ü.

### IV. Tanács urbéri ügyekben.

Antalfi Gábor k. t. r. b. által.

Lakatos Ferencz, özv. Szombatfalvi Józsefné e. egy urbéri telek állomány visszabocsátása i. b. Bánffy Albert és b. Bánffy Dániel a választói volt urbéresek és egyházak e. elkülönítése iránt. Rotár Kosztán, gr. Bethlen Gyuláné, szül. Toldalagi Adel e. egy belső telek s kultartozmányai i.

(Folyt. és vége.)

### Bécsi tőzsdei árkelet.

(Febr. 24)

|                                             |        |
|---------------------------------------------|--------|
| 5% metallique . . . . .                     | 69.85  |
| 5% nemz. államkölesön . . . . .             | 74.25  |
| 1860. államkötvény . . . . .                | 104.25 |
| Bankrészvény . . . . .                      | 9.78   |
| Hitelrészvény . . . . .                     | 242.50 |
| London . . . . .                            | 111.50 |
| Ezüst . . . . .                             | 105 —  |
| Arany . . . . .                             | —      |
| Napoleon arany . . . . .                    | 891    |
| Földteh. ment. kötvény magyarhoni . . . . . | 75. —  |
| " " " temesi . . . . .                      | 75. —  |
| " " " erdélyi . . . . .                     | 73.75  |
| " " " horvát-slavon . . . . .               | 75 50  |

### Felelős szerkesztő MENTOVICH FERENCZ

Főmunkatárs és a jogi rész vezetője: Kuti Albert

## Hirdetmények.

### Tucsek István

rőfös kereskedésében, nagy Görög-ház 1080 szám alatt.

Csiraképességű friss erfurti vete-mény-, virág- és gazdasági magvak Platz Károly és fia porosz király udvari szállítók eredeti árjegyzékek szerint ismét eladók részére is feltűnő olcsó árban kaphatók.

Valamint gyümölcs-oltványok, rózsatövek, dísz-bokrok, virág-hagymák és gyökerek megrendelhetők Erfurtból általam.

(11)

(1—3)

### Meghívás rendes közgyűlésre.

Az erdélyi kereskedelmi és hitelbank t. cz. részvényesei az 1874. évi márczius 24-én délelőtt 11 órakor a bank helyiségében tartandó

### negyedik rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívtnak.

Ezen rendes közgyűlés tárgyai:

1. Választmányi jelentés a bank 1873. évi működéséről.

2. A zárszámadásnak és mérlegnek a számvizsgáló bizottmány jelentésével együtt előterjesztése.

3. Az osztalék meghatározása és a választmánynak az 1873. évi számadások terhe alóli felmentése.

4. A választmány kilépő négy tagja helyett, új tagok választása.

5. Számvizsgáló bizottmány választása az alapszabályok 42. §. d) pontja értelmében.

6. A részvényesek és a választmány által, esetleg a közgyűlés elé terjesztendő indítványok és javaslatok.

### Kivonat az alapszabályokból.

49. §. A közgyűlésen személyesen, vagy meghatalmazottjaik által résztvenni szándékozók, kötelesek nyolcz nappal a közgyűlés előtt, részvényeiket (illetőleg elismervényeiket) a társaság pénztáránál, innen nyerendő térítvény és belépti-jegy mellett letenni.

Maros-Vásárhely, 1874. február 17-én

a választmány.

(10)

2—3

### Fölhívás.

A nagy-enyedi ev. ref. főtanoda szőlőibe 50,000 hej nélkül, átmérve vastag végén 1 1/4", vékony végén 3/4" vastag és 10' hosszú — csapkaróra van szükség; Enyedre szállítva, tengelyen a gazdatiszti telekre, vasuton az állomáshoz. Vallalkozók ajánlataikat e hó végéig a főtanoda gazdagondnokához adhatják be.

(8)

(2—3)

### Jószág-eladás.

A maros-vásárhelyi ev. ref. főtanoda M.-Bergenyé községében levő, belső és külsőkből álló, Koronka Márton-féle, 143 hold, 560 □ öl terjedelmű telekkönyvezett jószágát, a hozzá tartozó korcsmajoggal és kiszakítás alatt álló legelő-illetékekkel együtt, az ezen jószág curialis telkén 1874. márczius 14-én d. e. 10 órakor tartandó nyilvános árverésen szabad kézből eladja. Kiküldési ár 12,000 ft o. é., mely összegnek 10%-át, azaz: 1200 ftot kötelesek venni szándékozók készpénzben, vagy erdélyi földtehermentesítési kötvényekben, árfolyam szerinti értékben, az árverező biztos kezeibe letenni. A vásárlósszeg az árverezés napjától számítandó 14 nap alatt a főtanoda pönztárába befizetendő, mi ha meg nem történnek, a vásár megsemmisül és az illetőnek betett bánatpénze a főtanoda javára bennmarad, elvesztvén betevő ahoz minden jogát. Azonban a vásárló kívánságára, a vásárlósszegnek fele, a vásárolt jószágra leendő betáblázás mellett, 10% kamat fizetés ellenében, egyidőre kölcsönképen megtartható. A jószág átvétele 1874. aprilis 24-én eszközöltetik. A jószág telekkönyvi kivonata alólírtnál megtekinthető. A bánatpénzzel ellátott írásbeli ígéretek is elfogadtnak 1874. márczius 13-án déli 12 óráig, alólírtához czimezve. Maros-Vásárhely, 1874. februárius 18.

Göldner Nándor,

ref. főtan. pénztárnok.

(9)

(2—3)